

**13-14 травня 2026 року
м. Ужгород, УКРАЇНА**

НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ ХХІ СТОЛІТТЯ: МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

*Матеріали III Міжнародної наукової конференції /
Materials of the III International Scientific Conference*

SCIENTIFIC HORIZONS OF THE XXI CENTURY: MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Ужгородський національний університет, Україна

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Рада молодих вчених ДВНЗ «УжНУ»
Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України
Північний університетський центр в м. Бая-Маре Технічного університету Клуж-Напока (Румунія)
Альянс інтернаціоналізації та співробітництва у вищій освіті ALINCO (Заснований такими вузами:
Університет Масарика (Чеська Республіка), Університет Азуай (Еквадор), Університетський коледж
Лондона (Велика Британія), Папський католицький університет Мадре-і-Маестра (Домініканська
Республіка), Католицький університет Сальти (Аргентина), Університет Ерзінджан Біналі Ілдирим
(Туреччина), Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет» (Україна)
Університет Ланкаширу (Велика Британія)
Інститут цифровізації освіти НАПН України
РМВ Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
РМВ Національної академії внутрішніх справ
РМВ Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Т.Г. Шевченка

НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ XXI СТОЛІТТЯ: МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Матеріали III Міжнародної наукової конференції
13-14 травня 2026 року

Ужгород – 2026

УДК 001.89(063)

НЗ4

Наукові горизонти ХХІ століття: мультидисциплінарні дослідження: матеріали ІІІ Міжнародної наукової конференції (м. Ужгород, 13-14 травня 2026 року) / Укладачі: О.В. Фегер, Т.В. Гарапко. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2026. 650 с. [Електронне видання] ISBN 978-617-8576-45-5

Збірник матеріалів містить наукові статті та тези доповідей, поданих на ІІІ Міжнародну наукову конференцію «Наукові горизонти ХХІ століття: мультидисциплінарні дослідження», що відбулася 13-14 травня 2026 року в онлайн та офлайн форматі на базі ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали, подані на конференцію, були розглянуті під час роботи 12 секцій.

Укладачі:

Ольга ФЕГЕР – PhD, в.о. зав. кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін медичного факультету 2, Голова ради молодих вчених медичного факультету 2, секретарка Ради молодих вчених ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

Тетяна ГАРАПКО – д-р мед. наук, проф., проф. кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету, Голова Ради молодих вчених ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рекомендовано до друку та опублікування

*Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 12 від 25 вересня 2026 року) та
Редакційно-видавничою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 7 від 21 вересня 2026 року)*

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за зміст та
ілюстративний матеріал.*

Подяка. Організатори конференції та автори публікацій вдячні захисникам України за можливість продовжувати працювати та займатися науковою і викладацькою діяльністю у період війни.

З вдячністю Збройним силам України!

З вірою у перемогу України!

ISBN 978-617-8576-45-5

© ДВНЗ «УжНУ», 2026

Микола Дорошенко. ПСИХОСОМАТИЧНІ АСПЕКТИ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЮ РЕФЛЮКСНОЮ ХВОРОБОЮ.....	354
Олена Дорошенко; Віталій Біда; Микола Дорошенко; Максим Дорошенко; Павло Леоненко; Ольга Омеляненко; Тетяна Волосовець. ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ В СТОМАТОЛОГІЇ: МАСШТАБ ПРОБЛЕМИ, ДЕТЕРМІНАНТИ ТА НАСЛІДКИ.....	357
Мирослава Дрогомирецька; Максим Берташ; Максим Дорошенко. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОКЛЮЗІЙНИХ ПАРАМЕТРІВ ТА ПОСТУРАЛЬНОГО БАЛАНСУ У ДІТЕЙ ІЗ САГІТАЛЬНИМИ АНОМАЛІЯМИ ПРИКУСУ: ПРОСПЕКТИВНЕ КОГОРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	360
Олена Дорошенко; Олександр Шепелинський; Віталій Біда; Максим Дорошенко; Павло Леоненко; Ольга Омеляненко. ВІКОВА ДИНАМІКА МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН ЖУВАЛЬНОГО АПАРАТУ ПРИ ПОВНІЙ ВТРАТІ ЗУБІВ	362
Мирослава Дрогомирецька; Максим Кірюк. ПАТОЛОГІЯ ПРИКУСУ ТА ДИНАМІЧНОЇ ОКЛЮЗІЇ У ЖІНОК ІЗ ДИСФУНКЦІЄЮ СНЩС: РІЛЬ ВІКУ ТА ГОРМОНАЛЬНОГО СТАТУСУ	365
Тхі Тхао Зионг; Ольга Садовенко. СПІЛЬНІ ЛАНКИ ПАТОГЕНЕЗУ АГ ТА ХОЗЛ	368
Ігор Паливода; Андрій Романко. ПОСТЕКСТРАКЦІЙНІ ЗМІНИ В ДІЛЯНЦІ ДЕФЕКТІВ ЗУБНИХ РЯДІВ ТА ЇХ РІЛЬ В ПРОГНОЗУВАННІ РЕЗУЛЬТАТІВ ДЕНТАЛЬНОЇ ІМПЛАНТАЦІЇ.....	372
Анастасія Горова. ПРОГНОСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШКАЛИ RADAR ЯК ЕФЕКТИВНОГО ІНСТРУМЕНТА ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ТА ПРИЙНЯТТЯ КЛІНІЧНИХ РІШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ ОБСТРУКТИВНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЕГЕНЬ.....	376
Олександр Пивоваров. ОЦІНКА ІНТЕРЕСУ ДО ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ БЕТА-АДРЕНОБЛОКАТОРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ.....	379
Корнелія Дорогій. ЗАСТОСУВАННЯ МАНУАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ У ЛІКУВАННІ ЗАХВОРЮВАНЬ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ	381
Едуард Стеблюк. СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ЧИННИК ПРОФІЛАКТИКИ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	384
Вячеслав Лебединець. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОБІГУ ДІСТИЧНИХ ДОБАВОК В УКРАЇНІ	387
Максим Кошеля. ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ПРИЧИНИ, ПРОФІЛАКТИКА, КОРЕКЦІЯ.....	390
Юрій Мартин. ІНСУЛІНОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ЛІКУВАННЯ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ ПРИ СУПУТНЬОМУ ОЖИРІННІ.....	393
Володимир Мігляр; Юліанна Менджул; Емілія Нанинець. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ТКАНИНИ ПУЛЬПИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МЕТОДІВ ВІДБІЛЮВАННЯ	396
Володимир Мігляр; Юліанна Зейкан; Василина Хлопівська. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ТКАНИНАХ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ ПРИ РОЗВИТКУ ДОБРОЯКІСНИХ ПУХЛИН.....	398

СЕКЦІЯ 7.

**МЕДИЧНІ НАУКИ:
ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ,
ПРОФІЛАКТИКА.
ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТА
СТОМАТОЛОГІЧНІ НАУКИ**

SECTION 7.

**MEDICAL SCIENCES:
DIAGNOSTICS, TREATMENT,
PREVENTION.
PHARMACEUTICAL AND
DENTAL SCIENCES**

Міжнародна наукова конференція
**«НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ
XXI СТОЛІТТЯ:
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ»**

**13-14 ТРАВНЯ
2026 РОКУ**

**УЖГОРОД,
УКРАЇНА**

Анастасія ГОРОВА, канд. мед. наук, доцент

Харківський національний медичний університет, м. Харків

e-mail: ayamelenevych@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0265-8474

ПРОГНОСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШКАЛИ RADAR ЯК ЕФЕКТИВНОГО ІНСТРУМЕНТА ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ТА ПРИЙНЯТТЯ КЛІНІЧНИХ РІШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ ОБСТРУКТИВНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЕГЕНЬ

Ключові слова: хронічне обструктивне захворювання легень, шкала RADAR, клінічний контроль, загострення, прогнозування перебігу, персоналізоване лікування.

Вступ. Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) характеризується гетерогенністю перебігу, що потребує надійних інструментів динамічної оцінки стану пацієнта. Звіт Глобальної ініціативи з ХОЗЛ (Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease — GOLD) за 2026 рік переосмислює терапевтичні цілі, спрямовуючи їх на досягнення «стану низької активності захворювання» з пріоритетом контролю симптомів і запобігання прогресуванню [1, 2]. Нещодавно розроблена шкала RADAR (Rescue medication, Acute exacerbations, Dyspnea, physical Activity, and Risk) є перспективним інструментом стратифікації ризику та моніторингу пацієнтів із ХОЗЛ у клінічній практиці.

Мета. Проаналізувати прогностичний потенціал шкали RADAR щодо ризику несприятливих клінічних наслідків та її практичну цінність для моніторингу і прийняття клінічних рішень у пацієнтів із ХОЗЛ. Для досягнення мети проведено пошук літератури у базах даних PubMed та ScienceDirect за 2022–2026 роки, аналіз та узагальнення отриманих даних з урахуванням власного досвіду автора.

Результати. Шкала RADAR є кількісним інструментом оцінки клінічного контролю ХОЗЛ із діапазоном балів від 0 до 8, що розраховується на основі чотирьох клінічних доменів: використання рятувальних бронходилататорів ≥ 3 разів на тиждень (3 бали), наявності одного або більше помірних чи тяжких

загострень впродовж останніх 3 місяців (2 бали), рівня задишки ≥ 2 за модифікованою шкалою задишки медичної дослідницької ради (Modified Medical Research Council Dyspnea Scale — mMRC) (2 бали) та самостійної ходьби менше 30 хвилин на добу (1 бал) [4]. Шкала RADAR є похідною від Опитувальника клінічного контролю ХОЗЛ (Clinical COPD Questionnaire — CCQ) і була розроблена з метою спрощення та полегшення застосування концепції клінічного контролю в практичній медицині.

У проспективному 12-місячному дослідженні ($n = 265$, стабільний ХОЗЛ) контроль захворювання оцінювали через 3 місяці за шкалою RADAR. Первинною кінцевою точкою була сукупна подія: екстрений візит, госпіталізація з приводу ХОЗЛ або смерть від будь-якої причини; вторинною — бал за Тестом оцінки ХОЗЛ (COPD Assessment Test — CAT) через 12 місяців. Пацієнти були стратифіковані на три рівні контролю: добрий (0–1 бал), частковий (2–3 бали) та поганий (≥ 4 бали). Час до першої сукупної події суттєво різнився між групами ($p < 0,001$), а шкала RADAR залишалася незалежним предиктором після корекції. Серед пацієнтів із балом RADAR 0–1 96,5% відповідали критеріям контролю за CCQ, тоді як жоден із балом ≥ 4 не був класифікований як контрольований. Шкала RADAR продемонструвала сильну кореляцію з балом CAT та помірну — із об'ємом форсованого видиху за 1-шу секунду, що свідчить про те, що вона може слугувати цінним інструментом стратифікації ризику, моніторингу захворювання та прийняття терапевтичних рішень [4].

У дослідженні SIMPLIFY ($n = 988$, первинна ланка) клінічний контроль ХОЗЛ оцінювався за шкалою RADAR, а детермінанти поганого контролю визначалися за допомогою логістичної регресії та машинного навчання (Random Forest із SHAP-аналізом) [5]. Шкала RADAR також застосовувалася в аудиті EPOCONSUL і рекомендована іспанськими настановами з ХОЗЛ як інструмент оцінки клінічного впливу та стабільності захворювання [6].

Суттєвою практичною перевагою шкали RADAR є її простота: вона не потребує спеціального обладнання, а всі чотири компоненти можуть бути швидко отримані під час стандартного амбулаторного візиту. Це узгоджується з концепцією GOLD 2026, яка наголошує на індивідуалізованому та проактивному підході до ведення ХОЗЛ, спрямованому на контроль активності захворювання, запобігання загостренням та покращення довгострокових результатів.

Висновки. Шкала RADAR є валідованим інструментом контролю ХОЗЛ, що прогнозує ризик госпіталізації, екстрених звернень і смертності. Трирівнева

стратифікація (добрий, частковий, поганий контроль) дозволяє індивідуалізувати та своєчасно інтенсифікувати терапію. Впровадження шкали в рутинну практику сприятиме реалізації парадигми GOLD-2026 щодо проактивного персоналізованого ведення пацієнтів із ХОЗЛ.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним напрямом є вивчення прогностичної цінності шкали RADAR у фенотипових підгрупах ХОЗЛ у поєднанні з біомаркерами запалення та даними КТ грудної клітки для побудови комплексних предиктивних моделей персоналізованого лікування.

Конфлікт інтересів. Відсутній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 2026 GOLD Report. (2025). Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease - GOLD. Retrieved from <https://goldcopd.org/2026-gold-report/>
2. Hillas, G., Gogali, A., Loukides, S., & Kostikas, K. (2026). GOLD 2026 Report: What is New and What is Noteworthy for the Practicing Clinician. COPD, 23(1), 2622744.
3. Soler-Cataluña, J. J., Villagrasa, M., Catalán, P., Alcázar-Navarrete, B., Calle Rubio, M., & Miravittles, M. (2026). Risk validation of a new quantitative score for clinical control of chronic obstructive pulmonary disease: The RADAR score. Archivos de bronconeumologia, 62(1), 28–34.
4. Calle Rubio, M., Esmaili, S., Rodríguez Hermosa, J. L., Esmaili, I., Sanz, M. C. A., Doria Carlin, N., Ekech Mesa, E., González Álvarez, M., Privado Martínez, P., Serrano López De Las Hazas, A., Artica García, J., Marín Becerra, M. T., Sánchez-Del Hoyo, R., & Montenegro, M. (2026). Determinants and Phenotypes of Poorly Controlled COPD Using the RADAR Score: A Cohort in Real-World Primary Care. Journal of clinical medicine, 15(3), 1283.
5. Calle Rubio, M., Miravittles, M., López-Campos, J. L., Soler-Cataluña, J. J., Alcázar-Navarrete, B., Fuentes Ferrer, M. E., & Rodríguez Hermosa, J. L. (2025). Cardiopulmonary risk in the COPD patient: the EPOCONSUL audit. Scientific reports, 15(1), 40213.

Електронне наукове видання

**НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ ХХІ СТОЛІТТЯ:
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ**

Матеріали ІІІ Міжнародної міждисциплінарної наукової конференції
м. Ужгород, 13-14 травня 2026 р.

Укладачі: О. Фегер, Т. Гарапко

Дизайн: О. Фегер

Верстка: Я. Фоменко

Формат: PDF: Об'єм даних 7,87 МБ.

Гарнітура Times New Roman

Формат 60x84/8. Зам. № 102

Ум.друк.арк. 75,56. Обл.вид.арк. 31,02.

Оригінал-макет виготовлено
в редакційно-видавничому відділі ДВНЗ «УжНУ».
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89.
E-mail: dep-editors@uzhnu.edu.ua

Видавництво УжНУ «Говерла».
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.
*Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ЗГ № 32 від 31 травня 2006 року*